

„Праця“

Український просвітний тижневик
в Бразилії
виходить в Прудентополі кожного
Четверга.

Передплата
в Бразилії:

Річн. \$8000, піврічно 5\$000.
Для Галичини річно 72 корон.
Для України 36 рублів.
Для Півн. Америки 2.50 дол.
Для Канади 2.50 дол.
Для Аргентини 6 пез.

ПРАЦЯ

„PRACIA“

Jornal semanal para os
Ukrainos no Brazil.
Publica-se em Prudentopolis
às Quintas Feiras.

Дрібні оголошення по 100 рс. від
стиха. Більші по 200 рс. За вся-
кі оголошення платиться згори.

PRACIA
Prudentopolis
Paraná — Brazil

ВИДАВЦІ: Видавнича спілка.

„Вираеш ми очи і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руське ми серце і віра руська“. — 3 Рус. пс. Маркияна Шашкевича.

Ми Українці до ояну
в нас є сила Козаків!

Одинока Українська Часопись у Бразилії.

Не розлучать нас ні море,
Ні межі чужих країв. Гимн ам. Укр.

Ляцька перфідія!

Ніж який приложили большевики Полякам до горла, приневолив нарешті польських державних керманців до першого кроку, який мавби, по думці варшавських міністрів, привести до розвязки українсько-польських взаємин у Сх. Галичині. Очевидно: досі Поляки про це «забували». З польської парламентарної трибуни падали на нашу адресу такі культурні епітети, як н. п. минулого року — зі сторони «майстра» Падеревського епітет «бандитів», зі стовпців польських органів такі видвіти польської цивілізації, що колись, за добрих часів, коли вже зробимо порядок в краю з нашими катами, слід буде уложити із газетних польських цвіток збірник на науку наших грядучих поколінь: як ненавидіти польське нахабне кодро, — ба польські біскупи не зупинилися перед підюджуванням польської товпи проти нас. Сойм у Варшаві, який вибрали у Сх. Галичині тільки Поляки, радив цілий рік без нас і ухвалював, між іншими, такі закони, як н. пр. закон про вивласнення, отже значить: — взяв тут навіть рекорд перед найреакційнішим соймом в Прусеї, який прецінь мав у своїм складі польських депутатів, а все таки, коли було діло в ухваленню колонізаційного закону, дав Полякам нагоду до протесту, з якого — як відомо — горлаючі на цілий світ про свою кривду Поляки, скористали як слід. Тепер пан Вітос зачув про грохот артилерії під Львовом і нагло зробився «миролюбливий». Треба подивляти мідяне чоло поль-

вої команди! За посередництво такої інстанції хотіли говорити Поляки з нами! Ясна річ, що зустрілися з належною відповіддю, яку переслали певно до Варшави і тоді рішився приїхати «сам» пан Вітос в товаристві знаного львівського магістратського «дзялача» Стесловіча, який тепер міністром почт.

Ось перебіг конференції з нашими представниками:

Делегат польського уряду Др. К. Галецькі запросив на день 3. серпня на конференцію до міністерства представників українського громадянства: радн. А. Барвінського, д-ра В. Бачинського, д-ра С. Біляка, ред. П. Буняка, д-ра М. Кордубу, д-ра В. Охримовича і д-ра К. Студинського. На вступі делегат заявив, що хотівби поінформуватися про становище українських сторонництв до польського уряду. В цій конференції взяв також участь присутній у Львові польський президент міністрів Вітос і міністер почт Др. Стесловіч.

Іменем запрошених Українців заявив проф. Студинський, що предметом конференції не може бути справа правно-державної приналежності Східної Галичини так, як це справа міжнародня, яка належить до іншого форум, — українське населення Східної Галичини має право домагатися від польських окупаційних властей пошанування своїх людських і національних прав і тому відпоручники українського населення домагались і домагаються від польського уряду усунення цілого ряду переслідувань, надужить і

Східної Галичини, яка має на меті змінити етнографічний стан населення; 5. залиплення перетягання властями на латинський обряд; 6. залишення безправних реквізицій; 7. звільнення з під військового кватирунку будинків українських інституцій, шкіл і товариств; 8. допущення української молодіжі і професорів до студій згл. викладів на університеті і техніці; 9. покликания службовиків і учителів Українців на попередні службові становища, з виключенням перенесення на захід; 10. привернення свободи статуткової діяльності українських товариств і інституцій; 11. привернення прав української мови в школі й уряді; 12. привернення громадської автономії в сільських громадах; 13. усунення безправного впливу організацій т. зв. «Rad obrony narodowej» на адміністрацію в краю. Поодинокі точки ілюстрували присутні цілим рядом фактів.

Радник Барвінський підніс безправне і нічим не оправдане усунення кураторії «Народнього Дому» у Львові та усунень автономічних членів Українців з Ради шкільної краєвої. Ред. Буняк підніс справу усунення і неприпинання українських робітників з державних і автономних інституцій, справу відкидування і незатвердження статутів професійних і освітних робітничих організацій і пр. Др. В. Охримович підчеркнув ще раз, що справа державно правної приналежності Східної Галичини, як міжнародня, належить перед інше форум і не форум і не може бути предметом цюї конференції. Др. В. Бачинський замітив, що зазнача-

раїнців ніяких зобовязань, ані сам не може дати обовязуючих приречень, одначе теперішній польський селянсько-робітничо-демократичний (sic!) уряд уважає полагодження польсько українського питання одною з найважніших, а заразом найтрудніших справ. Він впевнює присутних, що теперішній селянсько-робітничо-демократичний уряд Польщі є далекий від всяких імперіалістичних і екстермінаційних намірів. Нехоче входити в подрібний розгляд поодиноких українських зажалень одначе зазначає, що багато з них є вповні оправданих і надаються до негайної полагоджені після попереднього розгляду. Після свого повороту до Варшави всі жалоби передасть раді міністрів. (Блаженні віруючі — Ред.)

Іменем запрошених заявив Др. Бачинський, що заяву през. мін. Вітоса Українці приймають до відома та вижадають від польського правительства діл і фактів.

Становище наших представників було правильне і гідне. До него не можна додати жадних заміток. Але для ілюстрації польські фельтоні вистарчить підвести, що всі органи нашої преси у Львові за критичний коментар до згаданої конференції, в яким було заналізоване наше положення і подані обекти дані про поступовання польських властей супроти нас — всі здовж і впоперек поконтфіскувала польська прокуратурія.

Большевики і самостійність Східної Галичини.

зробимо порядок в краю з нами ми катами, слід буде уложити із газетних польських цвіток збірник на науку наших грядучих поколінь: як ненавидіти польське нахабне кодро, — ба польські біскупы не зупинилися перед підюджуванням польської товпы проти нас. Сойм у Варшаві, який вибрали у Сх. Галичині тільки Поляки, радив цілий рік без нас і ухвалював, між іншими, такі закони, як н. пр. закон про вивласнення, отже значить: — взяв тут навіть рекорд перед найреакційнішим соймом в Пруссії, який прецінь мав у своїм складі польських депутатів, а все таки, коли було діло в ухваленню кольонізаційного закону, дав Полякам нагоду до протесту, з якого — як відомо — горлаючи на цілий світ про свою кривду Поляки, скористали як слід. Тепер пан Вітос зачув про грохит артилерії під Львовом і нагло зробився «миролюбивий». Треба подивляти мідяне чоло польських міністрів і державних мужів! Та ще коли почуєш, як взяли до цього діла Поляки! Отже довідуємося, що насамперед запрошення на конференцію порозсилав був до наших політичних провідників в краю «приватно» розвідчий відділ львівської військо-

делегат заявив, що хотівби поінформуватися про становище українських стороництв до польського уряду. В цій конференції взяв також участь присутній у Львові польський президент міністрів Вітос і міністер почт Др. Стесловіч.

Іменем запрошених Українців заявив проф. Студинський, що предметом конференції не може бути справа правно-державної приналежності Східної Галичини так, як це справа міжнародна, яка належить до іншого форум, одначе незалежно від правно-політичного становища нашого краю українське населення Східної Галичини має право домагатися від польських окупаційних властей пошанування своїх людських і національних прав і тому відпоручники українського населення домагались і домагаються від польського уряду усунення цілого ряду переслідувань, надужить і безправств, а саме: 1. звільнення всіх полонених, і інтернованих, конфінованих і політичних засудженців; 2. заборони самовільних арештувань, інтернувань і конфінувань Українців; 3. повернення свободи слова, преси й права зборів; 4. залишення кольонізації

громадах; 13. усунення безправного впливу організацій т. зв. «Rad obrony narodowej» на адміністрацію в краю. Поодинокі точки ілюстрували присутні цілим рядом фактів.

Радник Барвінський підніс безправне і нічим не оправдане усунення кураторії «Народнього Дому» у Львові та усунення автономічних членів Українців з Раді шкільної краю. Ред. Буняк підніс справу усунення і неприпинання українських робітників з державних і автономних інституцій, справу відкидування і незатвердження статутів професійних і освітніх робітничих організацій і пр. Др. В. Охримович підчеркнув ще раз, що справа державно правної приналежності Східної Галичини, як міжнародна, належить перед інше форум і не форум і не може бути предметом цюї конференції. Др. В. Бачинський замітив, що зазначені вище жалоби предкрито не раз делегатови Галецькому і міністерствам у Варшаві, одначе без найменшого успіху.

Преміер Вітос заявив, що він свідомий того, що ця конференція не може мати безпосереднього успіху і тому не вимагає від ук-

передасть раді міністрів. (Блаженні віруючі — Ред.)

Іменем запрошених заявив Др. Бачинський, що заяву през. мін. Вітоса Українці приймають до відома та вижадають від польського правительства діл і фактів.

Становище наших представників було правильне і гідне. До него не можна додати жадних заміток. Але для ілюстрації польські фелбонії вистарчить піднести, що всі органи нашої преси у Львові за критичний коментар до згаданої конференції, в яким було заналізоване наше положення і подані обекти дані про поступовання польських властей супроти нас — всі здовж і впоперек поконтфіскувала польська прокуратура.

Большевики і самостійність Східної Галичини.

Радіо з Москви доносить: Настановлені в Галичині і в Польщі совіти вже розпочали свою діяльність. Землевласників, купців — вивласнено. Так само відмовлено одгнницям права на користування землею, водами і копальнями. Це право признано цілій нації. Отея поста-

грянули кортечу. На валу заметушилися, з'явився сам сивий воевода на коні. Брама відчинилась, і виступило військо. Попереду виїхали рівним строем гусари, за ними панцирники, далі латники з списами, потім усі в мідяних шоломах, нарешті їхали осібно що ліпші шляхтичі, кожний одягнений по своєму. Не хотіли горді шляхтичі ставати в ряди з іншими, і в кого не було війська, той їхав сам з своєю службою. Потім знову ради і за ними виїхав хорунжий; за ним знову ради і виїхав товстий полковник; а позаду всього війська виїхав остатай низецький полковник.

— Не давай їм, не давай їм шикуватися і ставати в ряди! — гукав кошовий. — Разом наприйте на них всі куріні! Кидайте всі інші брами! Татарівський курінь, нападай з боку! Дядьківський курінь, нападай з другого! Налягайте на залі. Кукубенко й Паливода! Мішайте, мішайте і розбивайте їх!

І вдарили з усіх боків козаки, збили й змішали Ляхів, і самі змішалися. Не дали навіть стрільби підняти: діло пішло на шаблі та на списи. Всі збилися у купу, й кождому трапилось нагода показати себе.

Демид Попович заколов трох простих і двох ліпших шляхтичів збив з коней, промовляючи: «От добрі коні! Дивно вже хотілось мені мати таких коней!» І по-

М. Гоголь.

Тарас Бульба.

(ПОВІСТЬ).

22)

Недалеко від него стояв хорунжий, довгий — довжений, з густим вусом і не в міру червоним лицем: видно, любив пан міцні меди, добрі бенкети. І багато було видно за ними всякої шляхти, що узбралась хто за свої червінці, хто за королівські, хто за жидівські гроші, заставивши все, що тільки нашло ся в праділівських замках. Чимало було й усяких сенаторських блюдолизів, яких брали сенатори з собою на обіди задля почоту, й які крали з столів срібні чарки й після нинішнього почоту на другий день сїдали на козли поводити кінями у якогонебудь пана. Багато всякої всячини було там. Інший раз і вишити не було за що, за на війну всі понаряжались.

Козацькі ряди стояли тихо перед мурами. Не було на нікім золота, тільки хибале-не-де блищало воно на держаках шабель та на оправах рушниць. Козаки не любили багато прибирати ся на війну, прості були на них панцирі і жупани, і далеко чорніли й червонали їхні чорні червоноверхні шапки.

Два козаки виїхали наперед із запорожських рідів: один ще зовсім молодий,

другий старійший, обидва острі на слово, та й на ділі не згірші козаки: Охрім Наш і Микита Голокопитенко. Слідком за ними виїхав і Демид Попович, присадкуватий козак, що давно пробував на Січі, був і під Адріаноподем і багато натерпівсь на своїм віку: горів в огні і прибіг на Січ з обсмаленою, почорнілою головою й обгорілими вусами; але відкохав ся знову Попович, пустив за ухо оселедець, виростив вуса, густі і чорні, як смола. І острій був на слово Попович.

— А гарні жупани на всім війську, та хотів би я знати, чи гарна сила у війська?

— Ось я вас! — кричав зверху товстий, полковник, всіх перевяжу! Віддавайте хлони, зброю і коний! Бачили, як я повязав ваших? Виведіть їм на вал Запорожців.

І вивели на вал скручених шнурями Запорожців. Попереду їх був курінний отаман Хлїб, без шароварів, і верхньої одяжі, — так як ухопили його пняного. Понурих голову в землю отаман, соромлячись нагоди своєї перед своїми козаками й того, що понав у полон, мов собака, сонний. І за одну ніч поснічала міцна голова.

— Не жури ся, Хлїб! Виручим! — гукали йому знизу козаки.

— Не журись, дружино! — озвав ся курінний отаман Бородатий. — Не твої

вина, що ухопили тебе голого: біда може трапити ся кождому чоловікови; але сором їм, що виставили тебе на паругу, не вкривши твоєї нагоди.

— Ви, видно, на сонних людий зоробре військо? — казав, неглядаючи на вал, Голокопитенко.

Ось пострівайте, ми вам обріжем чуби! — відповідали їм зверху.

— А хотілось би мені подивитися, як вони нам будуть обрізувати чуби! — промовив Попович, повернувшись перед ними на коні, і потім, подивившись на своїх, додав: — А хто зна? Може Ляхи й правду кажуть: коли виведе їх он той пузатий, вони матимуть добрий захист.

— Чому-ж, ти думаєш, мати-муть добрий захист? — спитали козаки, знаючи, що Попович вже певно щось приліпить.

— А тому що позад нього сховаєть ся все військо і вже, чортового батька, зза його черева засягнеш хоч одного з них списом!

Всі козаки зареготалися; і довго деякі з них похитували головою, кажучи: «Ну, вже Попович! Вже коли закрутить кому слово, так тільки ну... Так так і не доповіли козаки, що таке «ну».

— Відступайте, відступайте швидше від мурів! — закричав кошовий, бо Ляхи, здавалось, не витерпіли колючого слова, і полковник махнув рукою.

Ледви відступили козаки, як з валу

пова не нарушує в нічім права на власність селян. Революційний Комітет Галичини проголосив повну самостійність Східної Галичини і завізав Західну Галичину увійти з ним в порозуміння.

Значить: в Тернополі і Збаражці, в Бучачі і Скалі урядують вже совіти. Після ріжних чужинських інзаяцій — приходять отже до нас ще одна. Тепер на її чолі стоїть відомий київський комуніст Затонський, біля якого урядують наш скалатський земляк Баран і другі, яких імен ще точно не знаємо. Значить: довго сподіване нарешті реалізується. Червоні пропори повівають над східним околицем нашого краю.

З уваги на знані переходи, які ми пережили, з уваги на міжнародне положення, яке щойно прояснується, з уваги — ніяк — на незакінчений ще двобій між Росією і Польщею, названий факт інсталяції нової влади на нашій землі нас не виводить з рівноваги. Думаємо, що край прийняв його зі супокоем і в зрозумінню великих рішень, які назривають, — в дисципліні приновився до него.

Влада Затонського сама називає себе тимчасовою. Інакше і бути не може. Вибраний в Кліві, під патронатом Москви революційний комуністичний комітет не стане в нас твердою ногою поки не скажуть свого слова широкі верстви нашого населення. Можна дивитися на демократичний принцип як кому завгодно. В нас цей принцип ніколи не був пустим словом. Отже тому віримо горячо, що українське дрібне селянство Східної Галичини не занедбає в розумний спосіб визнати більшовицьким лідерам, що в нашій обопільній інтересі лежить, як найбільше зближення і вирівнювання всіх протиналежностей, що з природи річей тут виникають.

З коротко начеркненої соціально-економічної програми революційного комітету бачимо, що до нас приміщено втертий у Росії шаблон. Проголошена націоналізація землі за вином дрібної селянської власності вель мірою, якій на переходний час ніхто не стане супротивлятися. І так поділ великої землевласності з огляду на технічні перешкоди — під що пору немислимий. Сільські комітети певно візьмуться до збірки стоячого на них живна, яке цього року, по згідним заподанням всіх очевидців, представляється так добре, як цього вже давно не було. Щастя, що бодай більшовицький похід приневолив подільських шляхтичів до втечі вже тепер. Інакше результат живни бувби пропав для нашого селянства. А це величезний капітал для него, коли воно є, про це здається нікому, хто бодай трохи знає нашого мужика, не треба впевнювати. На теоретичній рівні

симоєти. Це значить, що більшовики рішені справу Східної Галичини трактувати інакше, чим справу інших областей, які перше входили в склад російської імперії. Політична платформа більшовиків відносно державно-правного становища Східної Галичини знаходить своє теоретичне сформулювання ще також в постанові 3-го інтернаціоналу, яку подаємо на іншому місці. Принциповальне проголошення державної самостійності Східної Галичини є тому для нас здобутком перворядного значіння. По перше тому, бо тим способом цей акт підкріплює наш старий принцип також і з нового боку, а по друге тому бо він фізично перечеркує всі дотеперішні тимчасові акти коаліції в нашій справі. Як відомо — справа державно-правного становища Сх. Галичини на міжнародній арені досі не вирішена. Досі заістнував був тут тільки акт нашої суверенності, яку ми проголосили і перевели діло в осіні 1918-го року. Всі пізніші акти які наступили після переходу нашої галицько-української армії за Збруч в користь заборчої Польщі, навіть по думці самих коаліційних держав — мали тимчасовий характер. Коли отже тепер сплото більшовицьких побід отся польська окупація фактично уступає — відживає наше старе державно право і тільки буде ділом нашого народу отсе своє право фізично за собою закріпити, а рівномірно з тим — постаратися о визнання його перет ареною цілого цивілізованого світу. Яку форму прибере розвязка цієї справи, сьогодні ще ніхто не зміг точно сказати. Є різні можливості, які прийде нам розібрати в момент, коли реалізація нашого ідеалу зачне прибирати конкретніший, чим тепер, вид. Бо аргумент фактичного панування Польщі над Східною Галичиною, який немов сотнаровий оловиний тягар прилягав нашу грудь — відпаде. А з ним повинні відпасти також і ті всі дипломатично-політичні огляди, якими досі коаліція руководилася при тихій чи голосній негачії нашої справи. Отже ясно, що остаточно вирішиться справа Східної Галичини не в Мінську тільки в Лондоні. Мінськ — це етап, який ми повинні добре оцінити і ще краще використати для себе. Бо і чого ми бажаємо? Не бажаємо нічий кривди, нічийого насильства, а бажаємо волі і супокоем для нашого нещасного і вже від стільки літ мученого народу, себто прав, які справедливий політичний ареонаг світу в ніякому разі не зміг нам відмовити.

Ляхо-Татаре малиб опорожити Сх. Галичину.

Польське правительство пропонує французькому генералови

центрувати над середнім бігом ріки Висли в цілі почаття великої протиофензиви. До цієї пори Рада Оборони польських земель (Волінь, Холмщина, Східна Галичина і Підляшсе це „польські землі“)

Після загального погляду військових зараз єсть найвідповідніша пора до протиофензиви, щоб відперти наїзд більшовиків, які великим півколом підходять до столиці Польщі Варшави.

Польща менше здібна до самоуправи як Філіппіни.

Польща має далеко менше здібностей до самоуправи, як дикунни на Філіппінах а польська армія єсть о много гірша від мексиканських бандитів — таку заяву зложив суддя Леві з ньюйорського муніципального суду який вернув 12. серпня з Варшави. Він заявив, що відносини в Польщі єсть такі, що волосся стає дубом на голові.

„Надання Польщі незалежності було найстрашнішим блудом версальської конференції. Польський народ не має поняття про найпримітивніші принципи самоуправи. Велика маса народу це самі неписьменні темняки, без ніякої просвіти. Народ живе серед терору і утиску.

Як Поляки поведуться з жидами ніхто не бачивши, не дасть віри.

Я бачив, як населення цілих сіл вимирало неначе мухи з голоду, тифу і недостатку серед неімовірних санітарних відносин. День і ніч польські жовніри переводили жидівські погроми. Указом, оголошеним варшавським правительством не вільно Жидам братися до управи рілі і через це вони з голоду і нужди масами вмирають з тугою очікуючи більшовицького правління.

На всякий випадок в найкоршім часі вибухне в Польщі революція. Коли правительтво Польщі сейчас само не уступить, неминучо селяне піднесуться проти него загальним повстанням.

Коли я в неділю виїздив з Варшави, саветські війська були від столиці всего тільки 30 миль і перли вперед незвичайно скоро. Не роблено найменших приготувань до оборони столиці. Коли верну назад до Америки, ужию всі сили, щоб спонукати американське правительтво до заведення ладу в Польщі і до захорони Жидів в Польщі

Польща має оставити під оружем тільки 50.000 людей разом з офіцерами і адміністративною армією. 2. Демобілізація польської армії має бути покінчена до місяця 3. Усе оружє має бути видане Росії і Україні. 4. Всі воєнні фабрики мають бути здемобілізовані. 5. Не вільно спроваджувати Польщі ні війська ні оружє за границі 6. Лінія: Волковиска — Білосток — Пряшево має бути віддана цілковито до розпорядимоти більшовикам для торговельного получення з Балтійським морем. 7. Всі родини польських горожан, які зістали вбиті поранені або покалічені на війні, мають дістати даром землю.

Зі своєї сторони більшовики годяться на: 1. рівночасно з поступом польської демобілізації московські і українські війська будуть відступати від границі Польщі. 2. Опісля подоконаній демобілізації число російського війська над польською границею зістане зменшене після обопільної умови. 3. Лінія на час розему має бути такасама, як була перед війною, одначе не дальше на схід від лінії вказаної в ноті лорда Курзона. Польська армія має відступити 50 верств від вказаної лінії а полса поміж обома арміями має уважатися за неутральну. 4. Остаточна границя незалежної Польщі має бути такасама як це вказав лорд Курзон в своїй ноті з цим, що Польща дістане трохи більше ще території на сході в околиці Білостоку і Холму.

ПОЛЬСЬКА ТЕНЖИЗНА.

Якийсь Поляк нише з Варшави до „Katholische Zeitung“, що так влітарну як і внутрішно катастрофу Польщі завинили — Французи. — Вони викликали небувале ніде замішання в польських командах на фронті і за фронтом. Дійшло до того, що польська армія добровольців, на яку поклали всі надії, розбіглася майже без бою під самою Варшавою і купами по 20 до 40 людей утікала вулицями столиці (під командою „польського гетмана“ з золотою шаблею Галлера), хоч ніхто за нею не гнався. В Польщі вже давно нема бесіди про якусь одношільне правительтво. Президент міністрів Вітос з цілим штабом вищих урядовців утік до Львова, всі інші міністри олинилися в Ченстохові (поїхали до „крульовой польскей, украденної з української землі. — Ред.). Шеф армії й держави Пілсудський говорив, що радше згине на бовищі ніж стерпить такий ганебний розвал Польщі. Але замість згинутти, втік — аж до Кракова, щоб по можности дальше знайтися від більшовиків. „Polska tenzyzna“ не дописала ганебно у всіх, хоч Поляки так нею чванилися, аж захлистувалися від самохвальби. Тепер зложили блискучі докази повної нездібности військової, адміністраційної й взагалі державної.

Правда Дури-„Світе“ Понтагроський, се не правда! Читай більше заграничних вістий, то зрозумієш, що ціла Польща варта, що з минулого року світ.

На українських землях.

Знов сумний факт.

Довідуємося, що останній (другий з черги) транспорт майна на Україну, який, як ми про це недавно доносили, виїхав був під флягою Міжнародного Швайцарського Хреста, не доїхав на Україну. Транспорт цей який находився під командою швайцарських офіцерів і лікарів з уваги на воєнні події застряг в Станиславові. І тут його обрабу-

пільним інтересі лежить, найбільше зближення і вирівнювання всіх протиналежностей, що з природи річей тут випливають.

З коротко начеркненої соціально-економічної програми революційного комітету бачимо, що до нас приміщено втертий у Росії шаблон. Проголошена націоналізація землі за вмієм дрібної селянської власності єсть мірою, якій на перехідний час ніхто не стане супротивлятися. І так поділ великої земельності з огляду на технічні перешкоди — під цю пору немислимий. Сільські комітети певно візьмуться до збірки стоячого на пни жнива, яке цього року, по згідним заповіданням всіх очевидців, представляється так добре, як цього вже давно не було. Щастя, що бодай большевицький похід приневолив подільських шляхтичів до втечі вже тепер. Інакше результат жнив бувби пропав для нашого селянства. А це величезний капітал для него, коли воно є, про це здається нікого, хто бодай трохи знає нашого мужика, не треба впевнювати. На теоретичні вирішення складного земельного питання тепер не пора.

Над вивласненням прочих чужацьких панів і визискувачів можна супокійно перейти до дневного порядку.

Але під найважнішим, себто державно-політичним оглядом — нотуємо кардинальний факт проголошення нашої незави-

сугмент фактичного панування Польщі над Східною Галичиною, який немов сотнаровий оловинний татар прилягав нашу грудь — відпаде. А зним повинні відпасти також і ті всі дипломатично-політичні огляди, якими досі коаліція руководилася при тихій чи голосній леґації нашої справи. Одже ясно, що остаточно вирішиться справа Східної Галичини не в Мінську тільки в Лондоні. Мінськ — це етап, який ми повинні добре оцінити і ще краще використати для себе. Бо і чого ми бажаємо? Не бажаємо нічийої кривди, нічийого насильства, а бажаємо волі і супокою для нашого нещасного і вже від стільки літ мученого народу, себто прав, які справедливий політичний ареопаг світу в ніякому разі не вміє нам відмовити.

Ляхо-Татаре малиб опорожнити Сх. Галичину.

Польське правительство пропонує французькому генералови Максимови Віґанд начальну команду над всіма побитими польськими військами. Генерал поставив як невідкличну умову прийняття начальної команди сейчасове опорожнення цілої Східної Галичини і Холмщини, по Люблин польськими військами. Всю армію він хоче скон-

жити польські жовнири переводили жидівські погроми. Указом, оголошеним варшавським правительством не вільно Жидам братися до управи рілі і через це вони з голоду і нужди масами вимирають з тугою озираючи большевицького правління.

На всякий випадок в найскоршім часі вибухне в Польщі революція. Коли правительтво Польщі сейчас само не уступить, неминучо селяне піднесуться проти него загальним повстанням.

Коли я в неділю виїздив з Варшави, саветські війська були від столиці всего тільки 30 миль і перли вперед незвичайно скоро. Не роблено найменших приготувань до оборони столиці. Коли верну назад до Америки, ужию всі сили, щоб спонукати американське правительтво до заведення ладу в Польщі і до захорони Жидів в Польщі перед нехибною загладою...

Большевицькі умови для Польщі.

Лев Каменев, большевицький емісарій переслав Льюїс Джорджови начерк цих умов, які большевики думають предложити Польщі на конференції. Першим услівем єсть цілковите розоруження польської армії;

жидів (поїхали до „крульовей польської української землі. — Ред.). Шеф армії й держави Пилсудський говорив, що радше згине на боввищі ніж стерпить такий ганебний розвал Польщі. Але замість згинути, втік — аж до Кракова, щоб по можности дальше знайтися від большевиків. „Polska tenzyzna“ не дописала ганебно у всіх, хоч Поляки так нею чванилися, аж захлистувалися від самохвальби. Тепер зложили блискучі докази повної нездібности військової, адміністраційної й взагалі державної.

Правда Дури-„Сьвіте“ Поштагровський, (се не правда! Читай більше заграничних вістей, то зрозумієш, що піла Польща варта, що з минушого року свіг.

На українських землях,

Знов сумний факт.

Довідуємося, що останний (другий з черги) транспорт майна на Україну, який, як ми про це недавно доносили, виїхав був під флягою Міжнародного Швейцарського Хреста, не доїхав на Україну. Транспорт цей який находився під командою швейцарських офіцерів і лікарів з уваги на военні події застряг в Станиславові. І тут його обрабували находячися в районі Станиславова петлюрівські частини (т. зв. армія Павленка). Чужинці повернули назад до Відня крайно обурені на нашу дикість, яка руйнує навіть добро, призначене для України і зі заявою, що більше вже жаден транспорт санітарного майна на Україну не поїде. З уваги на принципіальну вагу справи, так, як тут йде діло про охорону нашого доброго імені перед лицем культурної заграниці і цілого

ігнав коний далеко в степ, гукаючи козакам, що стояли осторонь, щоб перейняли їх. Потім знову пробив ся в купу, напав на збитих з коний шляхтичів, одного убив, а другому накинув аркана на шию, привязав до сідла й поволік його по всім долю, знявши з нього шаблю з дорогим держакком і відв'язавши від пояса повний гаман з чериницями.

Кобіта, добрий козак і ще молодий, степеняв ся теж з одним з найхоробріших польських лицарів, і довго билась вони. Уже подужав був козак, і зломивши ворога, вдарив острим турецьким ножом в груди, але й сам не вберіг ся: тут таки луснула його горяча куля у висок. Звалив його найзатнійший з панів краса стародавнього роду княжого. Стрункий, як тополя, літав він на своїм буданім коні і багато вже показав лицарського юнацтва: двоє Запорожців розрубав на двоє; Федора Коржа, доброго козака, перевернув з конем, стрілив по коневі, а козака засягнув за копи списом. Багатьом відрубав голови і руки і звалив козака Кобіту, загнавши йому кулю у висок.

— Ось з ким би хотів помірятися, хто дужчий! — гукнув позамайківський куриний отаман Кукубенко.

І припустивши коня, налетів на нього ладу й так крикнув дуже, що всі що стояли побівау, здрігнулись від того людського крику. Лях хотів рачтом по-

вернути свого коня й стати напроти него, але кінь не послушав: наляканий страшним криком, кинув ся в бік, і засягнув Ляха кулею з рушниці Кукубенка. Вбила ся в спину між лопатки горяча куля і звалив ся він з коня. Але й тепер ще не піддав ся Лях, все ще силкував ся рубнути ворога, та ослабла рука і впала разом із шаблею. (Далі буде).

Ляхи вивозять наше народне майно.

Польський виділ памяток при „Straży Kresowej“ кумунікує, що підчас останньої евакуації вивезено старинні памятки з цих місцевостей: Київ, Житомир, Рівне, Луцьк, Голоби, Камінець, Винниця, Мінськ, околиці Слудька, Глибокого, Ліди, Пинська, Вільна і Гродна. Загалом вивезено 19 вагонів старинного оружя, диванів, порцеляни, образів, цінних меблів, бібліотек і т. д. Крім цього виділ одержав вісти, що в останній хвилі евакуовано з Мінська збірки і депозити мінського товариства опіки над памятками, значну частину архіву з Вільна, кілька транспортів з Кобриня, Льюлодова і Поділя і що це все добро перевезено на захід від Варшави.

Страйки в Бесарабії.

В Кишиневі відбувся дводневний загальний страйк, як протест проти діяльности охрани в Бесарабії. Депутацію, яку вислано до Букаресту з жалобою, Румуни по дорозі арештували. В часі страйку прийшло два рази до вуличного бою. Є вбиті і ранені.

Вільсон за скликанням ради Ліги Народів.

Вільсон псевдоним офіційно всі держави-

що намірає скликати на день 16-го падоли, ста засідання ради Ліги Народів. На зїзд думає запросити представників 40 держав, з яких кожна матиме трох відпоручників з одним голосом.

Кому вони вже не допекли.

Як ми вже доносили польські залізничники проголосили бойкот Гданського. У відповідь на це німецькі залізничники порішили здержати виладунання в гданській пристані усіх товарів, які наспіли для Польщі, не виключаючи середників поживи. В Гданську панує велике огірчення на Поляків. Вся гданська конституанта, без ріжниці партійної приналежности, відкинула на засіданню всі польські внески. По улицях відбулися демонстрації робітників проти Поляків. Після бурливої демонстрації перед будинком польської залізничної дирекції, демонстранти вдерлися до бюр польського представництва і здемолювали усі бюрові уладження. На двірці знищено польську збрну станицю, а вночі переведено в мешканнях польських офіцерів ревізію і забрано їм оружя.

Українські відпоручники на переговорах в Барановичах.

Як подає „Dziennik Ludowy“ в переговорах в Барановичах взяли участь делегати уряду української радянської республіки.

З Бразилії.

Пишуть нам з оселі Іраті:

Наслідок незгоди, ворожнечі і горівки!

Страшний випадок лучився дня 26. м. м. Сего дня виїшов п. Василь Дереворіз з церкви, та пішов до української венди п.

Мих. Горбаня. Пішов не щоб де що випити бо жадних трунків від молодечого віку не уживав, але щоб поговорити, та перечитати яку добру часопись.

В сім часі виїшов і другий П. Г. але пішов до другої венди покропитись, привіз з собою свого брата, а прийшовши до сеї венди почали суперечку з п. Мих. Дереворізом. Прийшло з сего так, що хотілись бити. Тоді Вас. Дереворіз видячи, що бесіда іде на остро сказав: „Чекайте я піду до комісара, а він най розсудить Вас!“ Заледво виїшов з венди не уйшовши 40 кроків упав неживий. Позбігались люди, почали ратувати, але на дармо. Невернули йому життя а він віддав Богу душу. Другого дня відбулись похорони при великім здвизі нарела. Повідають, що хто жив в оселі віддав послідну прислугу покійному.

Покійний належав до людей сьвідомих, спокійних, тверезих. В оселі жив спокійно з всіма, нікому марного слова не сказав. До добрих справ він був перший, чи до церкви, чи до школи, чи до читальні.

Покійний полишив стареньку матір, жену і троє дітчаток. Земля най йому не затяжить а буде лекша пера.

Пишуть часописи тутейшні, що вже єсть лік на проказу. Лік сей винайшов лікар німецький Др. Герман Фріц, та і сим ліком можна лічити навіть і тяжкі рани прокази.

В перших днях м. м. отворено в Куритиби при ул. Aguidaban институт „Antiphidico“ в котрім приготується ліки на окушення ідовитих гадюк. Для того тепер вже не буде потреба посилати гадюки до С. Павля але до Куритиби. За кожду гадюку одержиться одно лікарство.

ЧИ ПИЛИ ВИ ВЖЕ КАВУ З УКРАЇНСЬКОЇ ФАБРИКИ?

Зайдіть до Григорія Кушніра
кольонія Шавієр да Сільва.

Там деганете: каву палену найліпшої якості, без домішок, ароматичного запаху.

Café Economico, preparada por Gregorio Kuchmir.
Xavier da Silva — corr. Papandua — Sta. Catharina.

Адвокат

Dr. TRASYBULHO LINS-FILHO,
у прудентополі.

Приймає всякі справи цивільні, гандлеві, кримінальні. Виготовляє інвентарі, арроляменти і прочі всякі справи входячі в обсяг адвокатури. Ітересанти най удають ся до п. Вас. Лопатюка. Памятайте о сім, що всякі справи предкладаєте в українській мові.

Канцелярія містить ся:
Hotel Victoria — Prudentopolis.

Позір! — Позір!

ЛІНІЯ ІВАЇ І ОКОЛИЦЯ!

Linha Ivahy — Prudentopolis —
Parana.

ОЛЕКСА МАРТИНЕЦЬ.

Поручаю всім Українцям мій новостворений склеп. Найдешевші товари споживчі, знаряди до ужитку домашнього. Купую збіже герву і всякі продукти кольоніальні. Чого Вам потреба, купите і будете вдоволені. Жаден Українець не може оминати, а йти до свого Українця.

Alexandre Martynec.
Ivahy — Prudentopolis — Parana.

Найбільший український склеп в Прудентополі Василя Войтовича.

Продаєть ся по ціні уміркованій. Одинока фірма, яка вдвоєлить Вас за Ваші гроші! Вступіть і переконайте ся, бо то не кажує нічо.

Більший вибір найрізномордніших матерій, наймодніших кольорів кашеміри, коців, готових убрень, чисто-вовняних пал, полотна, хусток, стяжок, капелюхів солом'яних і сукняних, ниток до шиття, вишиваня і ручних робіт, зимових шалів, перфум, перфумованого мила, скла, начинчя кухонних, заліза, машин до шиття, пороху, шроту, фугетів, славної пасти „Фаворіта“ і шнуринок; книжок, та приборів шкільних.

НАПИТКИ КРАЄВІ І ЗАГРАНИЧНІ.

На складі завсїгди: хміль, олій до фарб, свїчки мильові, а подостатком муки найліпших марок, соли грубої, меленої і рефінованої столової: Sal Glauber, Sal amargo, нафти, тююну, рижку, цукру, фарини кукурузної і мандьскової, фасолі, кави зернятами, незрівняного смагу паленої і чай з Індій.

Завсїгди свїже насїне.

Продаю всім, з мого власної цегольні ЦЕГЛУ, яку узнано за найміцнішу, найлекшу і найпрактичнійшу до мурованя; ЧЕРЕПИЦЮ: витревалу, найменшої ваги, а найсильнішу. Скуповую на велику скалю герву та инші краєві продукти.

Носїдаю велике і рівне подвіре на заїзд, а на случай потреби просторий, супокійний нічліг.

Wasilo Wojtowycz

Prudentopolis, Parana, Brazil.

НОВА КРАВЧАРНЯ

Вернарда Насталлі, в прудентополі.

Виготовляє всякі убрания від найдорозших до найтаньших. Роботи виконуює совїсно, після міри крою, і найновїшої моди, а при сім таво.

П. Вернард Насталлі є зятєм п. Франца де Кастро, знаного приятеля Українців і члена товариства українського „Україна“.

Alfaiataria de Bernardo Nastally
Rua Ivahy (близько дому п. Василя Федуса).
Prudentopolis — Parana.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЕП І КРАВЧАРНЯ

Прокопа Маловського, в Прудентополі.

Вступіть, та самі переконайтеся, бо се нич не коштує! В сій фірмі можна вибрати собі чого бажаєте: Рїзні матерії від найдорозшої, до лайтаншої, всякого рода хустки, нитки, стяжки, рїзні пахучі мила, шкло, знаряди кухонні, рїзні напитки краєві і заграничні, свїчки мильові, нафта, сіль, кави і проче.

Купуюсь герву по найдутшій ціні. Крім сего робить ся убрания після найновїшої моди, та не дорого. Кождий Українець повинен памятати на клич всіх свїдомих: „Свій до свого“!

Negocio e Alfaiataria de
Procopio Malovskyi.

Prudentopolis — Parana — Brazil.

Читайте уважно!

Хочете, щоби Ваші просьби (requerimentos) або инші які справи були добре зроблені і прийаті, удайтеся до п. Лопатюка В. Чому? Бо всякі справи можуть лише тоді добре вийти, як Ви представите їх в своїй рідній мові. Папери до урядового шлюбу, режістра дітий уроджених, померших, як і списи майна померших, удайтеся лишень до визше згаданого, а будете вдоволені.

українського народу, який прецінь не може поносити відповідальности за вчинки горстки людей, що крім шумного титулу з українством нічого спільного не мають, — звертаємося отсим з проханням до інтересованих чинників аби дали широким кругам громадянства вияснення, як мається подана справа на ділі і що евентуальні отсі чинники думають робити, аби цю сумну справу з можливою користю для нас зліквідувати. Одночасно, ми будемо приневолені подати до публичного відома об'єктивні дані про характер і відносини серед т. зв. армії Павлинка в Галичині, усе річи, з якими ми досі не виходили не світло тільки ради супкою, хоч вони були нам добре знані із численних інформацій людей, які відносини серед цих петлюрівських недобитків знають із автопсії.

„Україна“ в Станиславові.

„Україна“ — урядовий орган Петлюри почав виходити в Станиславові.

З ТАБОРУ ІНТЕРНОВАНИХ В ДОМБЮ.

Поляки в останніх часах масово арештують і інтернують Українців, під закидом большевизму. Не переводять ніякого спідства, а тільки приїде який донос і зараз вивозиться по кількадесять людей до таборів. В останніх днях знапрямовується всіх полонених до Домбю. З цього приводу так описує тамошні відносини „Напшуд“: „Окремі відносини панують в таборі на Домбю від

Від розказів збігців волосья ставало дубом. 17-го війшли польські легіонери у місто. Їхній вхід носив характер дикого, варварського набігу, у якого одна ціль: бити, грабувати, насилувати! Перша тільки патруля складаючися з 9 кавалеристів вбила тутже на вулиці 25 Жидів. В одну годину після цього ціле місто було переповнене роздираючими криками мордованих невинних людей, знасилуваних жінок і битих дітей. „Я не міг знести цього крику і виду знущань кровожадних легіонерів і втік додів“.

От. Нехай світ знає, хто уряджував жидівські погроми на Україні і яке то царство було в часі ляцької окупації України. Але Дурисвіт понтагроський скаже що се неправда!

Польська марка зникла на міжнароднім грошевім ринку.

Біржеві бюлетени із Ціріху доносять, що у звязку з мілітарним розвалом Польщі і постійним впадком курсу польської марки, який нотовано в Ціріху в останніх днях, управа тамошньої біржі постановила з днем 9 го м. м. вичеркнути польську монетарну одиницю із девізового обороту. Від тепер курс польської марки не буде нотований. Тим способом, як бачимо, припечатується гріб над польською божевільною заборчистію і на такім важнім полі, як фінансове поле і то на рішачій у міжнароднім обороті, ціхірській біржі. Шкоди з цієї постанови не буде жадної, так, як і досі польська марка мала тільки фіктивну вартість.

Хотять винищити Поляків.

В Варшаві поширюються чутки, що на зборах совітських комісарів у Києві запали подробичні ухвали в справі поступовання на територіях занятих радянськими арміями. Після тих чуток, ухвали звернені в напрямі цілковитого винищення польського елементу на зайнятих землях. Ухвали домагаються в першу чергу масового переселення Поляків і винищення їх дорогою хачби найбільшого терору. Склад чрезничайок на зайнятих землях треба п'ятикратно побільшити. Будуть до них введені люде з центра Росії.

Безправні арештування в Турчанщині.

В ночі з 20 на 21. липня арештовано в Турці 10 осіб а саме: о. Мартиновича з Яблінки, Івана Середу шк. інспектора, Володимира Середу матуриста, Осипа Шухевича суддю, Мих. Маліша упр. школи, Івана Заліщука дир каси, Даниловича, і мішан: Яворського, Юзьвяка і Бука. Арештовань dokonали місцева жандармерія і агент з Д. О. Г. Арештованих перевезено до Львова і відставлено до команди на вул. Валову, де по переслуханню випущено усіх на волю. Характеристичне що при видачі карт звільняючих лучниковий офіцер гр. Дзедушицькі перепрошував арештованих і цілу вину складав на самоволю провінційних органів власти, причім дивувався, що староство в Турці, до якого такі справи надходили, не знає більш нічого

На північ від Белза йде отверта боротьба.

Кіннота генерала Буденного посувається в напрямі Замосця мимо нашого опору.

Наїзд ворога йде в напрямі Перемишля. Ми рішучо опираємося большевицькому наступови.

В иншім польськїм урядовім звідомленню сказано: „Большевицький напад на Задвіре, на схід від Львова, відбито з тяжкими втратами. Війська генерала Буденного прогнано з околиць Жидачева і Ходорова, на полудне від Львова.“

РУССКА ТЕЛЕГРАМА.

Бездротна телеграма з Москви доносить:

Тяжка боротьба, котра перехлюється на нашу сторону, йде дальше в околиці Львова і Перемишля в Галичині.

Дальше на півночі, коло Володимира Волинського, совітські війська заняли місто Белз і кілька сіл в околиці а на полудне дійшли аж до села Крехова.

людям, що крім шумного титлу з українського набігу, у якого одна ціль: бити, грабувати, насилувати! Перша тільки патруля складаючися з 9 кавалеристів вбила тут же на вулиці 25 Жидів. В одну годину після цього ціле місто було переповнене роздираючими криками мордованих невинних людей, знасилуваних жінок і битих дітей. „Я не міг знести цього крику і виду знушань кровожадних легіонерів і втік додому“.

От. Нехай світ знає, хто уряджував жидівські погроми на Україні і яке то царство було в часі польської окупації України. Але Дурисвіт понтагроський скаже що се неправда!

Польська марка зникла на міжнароднім грошевім ринку.

Біржеві бюлетени із Ціріху доносять, що у звязку з мілітарним розвалом Польщі і постійним впадком курсу польської марки, який нотовано в Ціріху в останніх днях, управа тамшньої біржі постановила з днем 9-го м. м. вичеркнути польську монетарну одиницю із девізового обороту. Від тепер курс польської марки не буде нотований. Тим способом, як бачимо, припечатується гріб над польською божевільною заборчістю і на таким важнім полі, як фінансове поле і то на рішачій у міжнароднім обороті, ціхірській біржі. Шкоди з цієї постанови не буде жадної, так, як і досі польська марка мала тільки фіктивну вартість.

Як прості галицькі стрільці викликали паніку в польській армії.

Наочний свідок оповідав нам, що прості галицькі стрільці в такий спосіб агітували між польськими солдатами на Україні. — „Ви гадаєте, що нас Галичан не можна розбити? Ні, не можна. А знаєте чому? Ось чому: бо ми є і у большевиків і у Денікіна і у Петлюри і у повстанців і у Петрушевича і в Галичині. А всюди ми проти вас, бо ви нам забрали батьківщину. І чи годні ви всі ті сили побити? Ви не годні і ніхто не годен. А вас на Україні виріжуть а нас ні, бо ми тут у себе, ми Українці, а ви Ляхи“. — Ця агітація мала великий успіх і викликала панічний настрій між Поляками.

Боротьба під Радеховом і коло Бучача.

Большевицька іскрова телеграма доносить слідує про боротьбу в Галичині:

„На північній заході від Бродів ми виперли Поляків з Радехова (села). Понад берегами ріки Серету ведеться боротьба о посідання Бучача“.

Большевики почали мирові переговори з Румунією.

Большевицьке правительство перебрало на себе ініціативу в справі з Румунією. Попередні переговори зірвано, в цій справі Чічерін вислав іскрову телеграму до Румунії.

Дезорганізація в армії Врангеля.

На областях Тарвії і в Дніпровському повіті проголосив ген. Врангель мобілізацію людей і коней. Населення одначе відмовляється категорично від рекрутації. В армії Врангеля панує нелад і незгода, один з кубанських полків відмовив Врангелю послушну під кличем „Свобідної Кубані“.

За дальшою війною з Польщею.

По донесенням „Газети Вечорної“ з Гельсінгфорсу, значна група совітських комісарів домагається, аби війну з Польщею вести аж до цілковитого її знищення. Найбільше пруть до війни аж до заняття цілої Польщі комісарі Дзєжинські, Кон, Радек і ин. Впрочім усі комісарі стверджують, що заключать мир тільки з радянською Польщею.

подробичні ухвали в справі поступовання на територіях зайнятих радянськими арміями. Після тих чуток, ухвали звернені в напрямі цілковитого винищення польського елементу на зайнятих землях. Ухвали домагаються в першу чергу масового переселення Поляків і винищення їх дорогою хачби найбільшого терору. Склад чрезничайок на зайнятих землях треба п'ятикратно побільшити. Будуть до них введені люде з центра Росії.

Безправні арештування в Турчанщині.

Вночі з 20 на 21. липня арештовано в Турці 10 осіб а саме: о. Мартиновича з Яблінки, Івана Середу шк. інспектора, Володимира Середу матуриста, Осипа Шухевича суддю, Мих. Маліша упр. школи, Івана Заліщука дир каси, Даниловича, і міщан: Яворського, Юзьвяка і Бука. Арештовань доконали місцева жандармерія і агент з Д. О. Г. Арештованих перевезенодо Львова і відставлено до команди на вул Валу, де по переслуханню випущено усіх на волю. Характеристичне що при видачі карт звільняючих лучниковий офіцер гр. Дзєдушицькі перепрошував арештованих і цілу вину складав на самоволю провінційних органів влади, причім дивувався, що староство в Турці, до якого такі справи належать, зі свого боку нічого не зробило.

Румунія не перепустила польських недобитків через свою територію.

Як подають черновецькі часописи, частина розбитої під Ушицею польської армії просила румунське правительство о дозвіл переходу на території заняті Румунами. Військові влади відказали мотивуючи, що Румунія приневолена зберігти строгу нейтральність.

Польська північна армія розпадається.

Північне крило польської армії, яке мало боронити Варшави з півночі, розпадається лід напором червоної російської армії.

Тяжкий передновок на Підкарпатті.

Підкарпаття голодує. Люде їдять кропиву та натину засипану кукурудзяною мучою, т. зв. замінку. За хлібом люде їдуть за Черемош до Румунії і не один не вернув вже застрілений „гранічаром“ а багато вертає без хліба і без гроша.

В Коломиї метр. сотнар кукурузи коштує 3800 — 4000 Мп. Купці Жиди приймають марки не радо і числять по 1 короні. Зарібків нема, бо багатші селяне обходяться без робітників, а помочі ні звідки. Добре булоб, якби яка українська фінансова інституція взялася за діло та спровадила збіже.

Боротьба за Львів і Перемишль.

польські телеграми.

Большевики скріпили свій протинаступ в околиці Львова до розмірів більшої битви і пробують оточити місто через напір з півночі — так каже польське урядове звідомлення.

Завзята боротьба ведеться межі Львовом і Холмом, де Поляки відважно опираються большевицькому напорю.

сувається в напрямі Замостя мимо нашого опору.

Наїзд ворога йде в напрямі Перемишля. Ми рішучо опираємося большевицькому наступови.

В іншій польській урядовій звідомленню сказано: „Большевицький напад на Задвіре, на схід від Львова, відбито з тяжкими втратами. Війська генерала Буденного прогнано з околиць Жидачева і Ходорова, на полудне від Львова.“

РУССКА ТЕЛЕГРАМА.

Бездротна телеграма з Москви доносить:

Тяжка боротьба, котра перехлюється на нашу сторону, йде дальше в околиці Львова і Перемишля в Галичині.

Дальше на півночі, коло Володимира Волинського, советські війська заняли місто Белз і кілька сіл в околиці а на полудне дійшли аж до села Крехова.

ГЕНЕРАЛ ВРАНГЕЛЬ ХОЧЕ ЗАКЛУЧИТИ СОЮЗ З ПЕТЛЮРОЮ.

Генерал Врангель, голова полуднево-руського правительства, запропонував заключенне союзу з генералом Петлюрою, українським провідником як про це доносить українська газета, „Громадська Думка“. Генерал Врангель заявив свою готовість признати незалежність України — каже газета.

польський наступ на північній фронті.

Дальші побіди на півночі оголошує нинішнє польське урядове звідомлення. Польські війська заняли Августово, на захід від Гродна, де їх з радістю прийняло місцеве населення (?). Литовські відділи, яких стрінули Поляки, віднесли дуже приязно (бо мусять).

Большевики дальше уступають перед польськими військами в околиці Білостоку. Поляки заняли Соколку, Городок і Нарев.

Спокій панує в околиці Берестя Литовського.

В Італії ходить поголоска, що в коротці стане она республікою. Пишуть що президент має бути Turatti.

Аліанські війська мають обсадити Східну Галичину.

Газета „Ахт Ур Блят“ з дня 26. липня доносить: „В польсько-руських пересправах про завішенне оружа мається передовсім визначити демаркаційну лінію, а притім установити нейтральну полосу, бо, як звісно, Англія домагається, щоб Східну Галичину заняли війська антант“.

Одновий заклад фотографічний у
Прудентополи.

Atelier Photographico
Americano.

Miguel Kus e Max Hehl

Чи Ви вже знаєте? В Прудентополи при
улиці Dr. Affonso Camargo (напротив поль-
ського клубу) мешкає фотограф. Если хо-
чете мати гарну фотографію своєю, своєю
жінки, дітей або і цілої родини, зайдіть до
него, а одержите.

Праця гарна, точна, скоро — ціни умір-
ні. Рівнож виконує фотографії в кол-
оргах, та після бажання побільшає.

Мих. Кусь — Макс Гекль.
Прудентополи Парана

ШЕВСЬКА — РИМАРСЬКА СПІЛКА
Матвійко — Комніцький.

Виконують совісно, по дешевих цінах че-
ревики, чоботи, шинелі, після найновішої
моди і з найлучшої шкіри.

Рівнож виконують всякого рода упряж,
сідла і інші прибори входячі в обсяг ри-
марства.

Прймають замовлення, як також на скла-
ді до набути в кожній хвилі всякі прибори
і знаряди так з фаху римарського як і
шевського.

Ціни приступні — праця совісна; Мож-
на купувати і гуртовно. Кожний Українець
повинен подирати своїх свідомих Україн-
ців-ремісників. Нині клич всюди: СВІЙ
ДО СВОГО!

Matvyiko & Komniucky
Prudentopolis Parana

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ШИРОКОЇ БРАЗИЛІЇ.

Др. Александер Нікольський.

Славний спеціаліст з Європи, теперішній лікар при українським
шпитали в Прудентополи, поручає всім терплячим Українцям так
мущинам, як і жінчинам свої успішні лікарські услуги.

Лічить з найліпшим і найпевнішим успіхом, ревматизм, всякі недуги жолудкові,
недуги утроби, нирок, гемороїди, недуги шкірні, різні затроєня, недугу падачки і т. д.

Коли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним
довірем, а дістане пораду.

На відповідь залучіть поштову марку.

Dr. ALEXANDRE NIKOLSKYI.

Prudentopolis — Parana.

Години урядові від 9 рано до 9 вечер; від 3 до 5 години
пополудни в українським шпитали. (Безплатно для бідних).

Чи Ви вже були коли у склепі
НИКИТИ ДОНЯКА у місті Іраті?

Він є знаний всім зі свого склепу, що его отворив еще
в р. 1908 — в новім перворяднім мурованім домі, в місті
Іраті, недалеко стациі залізничої.

В його склепі знайде кожний Українець найлучший і найдешевший то-
вар. О сім переконаєсь кожний, хто вступить в хату Никити Доняка.

Простора сая повна Seccos e Molhados, зелізя, ріжнородна фазенда,
товари споживчі і т. и. — а все по ціні найприступнійшій. Переїзджаючі
можуть переночувати, або в бараку, або в саях на горі помешканя. Ті,
що мали до діла зі склепом Н. Доняка, є вдоволені з его товару.

Купую герву-матте і інші продукта кольоніяльні.

До кожного потягу вислаєсь власний віз, а в разі потреби винаймаєсь фіра
до Прудентополи і кольонії Іраті.

СВІЙ ДО СВОГО — УКРАЇНЕЦЬ ДО УКРАЇНЦЯ

Niketa Doniak — Iraty — Parana.

Лікар і оператор
Др. МИРОСЛАВ ШЕЛІГОВСКИЙ
Бувший асистент клінік европейських.
CURITYBA, Rua S. Francisco 25.

Лічить після найновішої системи. — Виконує всякі опе-
рації хірургічні.

Посторонних слабих приймає на лічене і побут у своїй клініці. Лічить
лучами „Roentgena“. Носідає власну лабораторію до бадань хемічних і мі-
кроскопових, та всяких інших бадань крови в слабостях внутренних.

Порада листовно і устно. — Мож розмовитись по українськи.

CURITYBA — Rua S. Francisco № 25. — Parana — Brazil.

Кравчарня „УКРАЇНА“
Василя Магеровского

Виготовляє всякі убраня від найдо-
розших до найдешевших: плащі, наміт-
ки, маринарки, сподні — взагалі все,
що входить в обем кравецтва.

Всякі роботи виконує скоро, совісно —
після міри, крою і моди.

Ціни найприступнійші.

Українці! Попирайте завсідги лиш
своїх!

ALFAIATARIA „UCRAINA“
de

Basilio Magerovskyi

Parandua Sta. Catharina

Оселя Гважувіра — Парана
Бразилія.

Найбільший склеп український.
ІВАНА ШЕРЕМЕТИ.

Поручаєсь всім Українцям склеп
свідомого Українця, в котрім най-
дуть ся товари споживчі, знаряди до
домашнього вжитку. Хто, що потребує
а певно що не пожалуєте, коли спов-
нить обовязок народний:

СВІЙ ДО СВОГО.

Купуєсь збіже і всякі продукта
кольоніяльні.

ANTONIO REBOUCAS PARANA
Riosinho

CASA DO POVO

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП
КОСТЯ ОДРЕЦЬКОГО

В АНТОНІЙО РЕБОУСАС — ПАРАНА

Один з найбільших і найстар-
ших склепів у цілім муніци-
пійо Іраті

Продаю товари ріжнородні — яких
оправді хто забажає — ФАЗЕНДА — ЗЕ-
ЛІЗО — ЗНАРЯДИ домашні, кухонні і
усе, що потрібне до ужитку домаш-
нього і рільничого.

Напитки ріжнородні. Скуповую герву.
На складі КАВА — ЦУКОР — усі
споживчі товари. Капелюхи — стрільні
артикули — окраси зі золота як брошки,
перстені, ланпушки до годинників і т. д.
Чого Вам треба — купите і будете
вдоволені.

Constantino Odreckyi

Antonio Rebouças Parana

Український склеп
ХРУНІА І БРАТА.
в кольонії Вера Гварані.

Продаємо ріжнородні продукта по най-
таньшій ціні.

Купуємо усякі продукта кольоніяльні,
як герву-матте, обручі з тімбо, кору з
брамомуні, віск, масло кури, і т. д.

На складі єсть кава, цукор білий і жов-
тий, сіль мілка і груба, риж, капелюхи сук-
нянні і солом'янні, і т. д.

Chrun & Irmão

Vera Guarany — Paulo Frontim, Parana.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП

Івана Мойси

В Марешаль Маллет

ріг ул. Тараса Шевченка і Др. Франка.

Спродает ріжнородні продукта
по найтаньшій ціні. Купує усякі
продукта кольоніяльні, а
найцікавше, що платить до-
росше як другі склепарі.
ПП. З КОЛЬОНІЇ

В. КУН І СИН

ІПІРАНІА ГВАЖУВІРА ПАРАНА

Поручаю мій склеп при фа-
бриці КАП. ФЛЯШКОВИХ

CAIXA
POSTAL
246.

BEBIM AS CERVEJAS

Чи Ви вже були коли у склепі НИКИТИ ДОНЯКА у місті Іраті?

Він є знаний всім зі свого склепу, що его отворив еще в р. 1908 — в новім перворяднім мурованім домі, в місті Іраті, недалеко стациі залізничної.

В його склепі знайде кождий Українець найлучший і найдешевший то вар. О сім переконаєсь кождий, хто вступить в хату Никити Доняка. Простора сая повна Seccos e Molhados, залізя, ріжнородна фазенда, товари споживчі і т. и. — а все по ціні найприступнійшій. Переїзджаючі можуть переночувати, або в бараку, або в саях на горі помешканя. Ті, що мали до діла зі склепом Н. Доняка, є вдоволені з его товару.

Купую герву-матте і иньші продукта кольоніяльні.

До кождого потягу висилаєсь власний віз, а в разі потреби винаймаєсь фіра до Прудентополя і кольонії Іраті.

СВІЙ ДО СВОГО — УКРАЇНЕЦЬ ДО УКРАЇНЦЯ

Niketa Doniak — Iraty — Paraná.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП ХРУНЯ І БРАТА. в кольонії Вера Гварані.

Продаємо ріжнородні продукта по най тавшій ціні.

Купуємо усякі продукта кольоніяльні, як герву-матте, обручі з тімбо, кору з брамомуні, віск, масло кури, і т. д.

На складі єсть кава, цукор білий і жовтий, сіль мілка і груба, риж, капелюхи сукнянні і солом'янні, і т. д.

Chrun & Irmão

Vera Guarany — Paulo Frontim, Paraná.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП КОСТЯ ОДРЕЦЬКОГО В АНТОНІЮ РЕБОУСАС — ПАРАНА

Один з найбільших і найстарших склепів у цілім муніципії Іраті

Продаю товари ріжнородні — яких справді хто забажає — ФАЗЕНДА — ЗЕЛІЗО — ЗНАРЯДИ домашні, кухонні і усе, що потрібне до ужиткоу домашнього і рільничого.

Напитки ріжнородні. Скуповую герву. На складі КАВА — ЦУКОР — усі споживчі товари. Капелюхи — стрільні артикули — окраси зі золота як брошки, перстені, ланцуски до годинників і т. д. Чого Вам треба — купите і будете вдоволені.

Constantino Odreckyi

Antonio Rebouças

Paraná

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП

Івана Мойси

В Марешаль Маллет

ріг ул. Тараса Шевченка і Др. Франка.

Спродает ріжнородні продукта по найтаньшій ціні. Купує усякі продукта кольоніяльні, а найцікавше, що платить доросше як другі склепарі.

ПП. З КОЛЬОНІИ

прошу прийти у мій склеп і спробувати, чи те, що кажу, правду кажу? Я свідомий, що переконаєтесь, що кажу правду!

João Moisa

Marechal Mallet

Paraná

В. КУН І СИН

ІПІРАНГА ГВАЖУВІРА ПАРАНА

Поручаю мій склеп при фабриці КАП ФЛЯШКОВИХ, купую всякі продукта краєві, продаж гуртовна і деталічна.

W. KUHN & FILHO

Guajuvira

Paraná

CAIXA
POSTAL
246.

BEBEM AS CERVEJAS

DA

ATLANTICA

MARCA REGISTR.

Atlantica

Luzitana

Curitibana

Porter

TELEPHONE 454.

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ — ПРОДУКТА ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А.
(ул. Ігвассу — Куритиба) ???

ПИВА:

ясні:

Атлантика
Люзитана
Гамбург
Куритибана
Паранаенсе

темні:

Мюнхен
Кульмбах
Демократа
Портер

НАПИТКИ:

Атланта

Більц

Вода Столова

Женжібре

ГАЗОЗИ з:

Цитрини

Абакаші

Черешень

Малин

Помараньч

Содова вода.

Панове Хлібороби! Купуємо кожду скількість ячменю і платимо найлучші ціни!

Роздаємо насіне ячменю за контрактом або продаємо вибіране насіне ячменю!

Сухі др іжзк Атлантик є найлучші і економічні.

Екстракт з солоду, се найлучше лікарство проти кашлю і відновляющий сили.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА

Одрецький — Козакевич

В

ІРАТІ

ПАРАНА

ПОРУЧАЄМО усім Українцям з Іраті, як і з подальших околиць, наш склеп, який є завжди заосмотрений у найріжноріжнійші товари так краєві, як і заграничні, найлучшої якості. Великий вибір ріжнородних матерій, коців, капелюхів, вовняних пал, хусток, білого полотна, черевцки з фабрики Фаворита, осотові вовнянні убраня і многі иньші товари галестарийні.

НАЧИНЄ КУХОНЕ — ЗЕЛІЗО.

Має завжди на складі велику скількість: МУКИ пшеничної житної і кукурудзяної, ЦУКОР жовтий і білий, Каву в зернятах і мелена, СІЛЬ НАФТА, ОЛІЙ, ріжнородні ФАРБИ, КОНСЕРВИ, ГОРІВКА з Моретес, напитки краєві і заграничні.

Скуповуємо герву — віск і мід

ДЛЯ ПП. Каросників є портера, січки і кукурудзи не брак.

Продаж деталічна і гуртовна

Для прибувших залізницею нічліг.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА.

ОДРЕЦЬКИЙ — КОЗАКЕВИЧ

На услуги Шановної Публіки. Телеграфічна адреса: „Kozak“ Iraty.